

ความสับสนเรื่อง ตม.30 สร้างความขยาดให้คนต่างชาติที่พำนักในไทย

29 สิงหาคม 2019

คำบรรยายภาพ,

ซาริกา การ์ดเนอร์ ครูสอนภาษาอังกฤษชาวอเมริกัน บอกว่าเธอกำลังทบทวนเรื่องการอยู่และทำงานในไทย ประเทศไทยถือเป็นจุดหมายปลายทางที่ดึงดูดให้ชาวตะวันตกนิยมเข้ามาอยู่อาศัยกันมาช้านาน จากปัจจัยหลาย ๆ ด้านซึ่งรวมถึงเรื่องค่าครองชีพราคาถูก ทว่า จอร์จ สโตนลิส ผู้สื่อข่าวอิสระที่ทำงานในกรุงเทพฯ รายงานว่า การเพิ่มความเข้มงวดของกฎหมายคนเข้าเมืองได้สร้างความไม่พอใจให้กลุ่มชาวต่างชาติที่พำนักและทำงานในประเทศไทย จนเกิดคำถามถึงเสรีภาพของพวกเขาในประเทศนี้ "ฉันถูกทำให้รู้สึกว่าคุณไม่เป็นที่ต้อนรับที่นี่" น.ส.ซาริกา การ์ดเนอร์ ครูสอนภาษาอังกฤษชาวอเมริกันวัย 25 ปี กล่าว

นับแต่เดินทางเข้าประเทศไทยเมื่อเดือน เม.ย.ที่ผ่านมา น.ส.การ์ดเนอร์ เสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการตรวจคนเข้าเมืองและการเดินเรื่องขอใบอนุญาตทำงานไปแล้วทั้งสิ้น 12,400 บาท โดยในจำนวนนี้ 800 บาทเป็นค่าปรับที่เกิดจากการที่ผู้จัดการอพาร์ทเมนต์ของเธอไม่ได้ส่งแบบฟอร์มแจ้งเรื่องการเข้าพักอาศัยของเธอตามกำหนด

- กรม. เบรก ฟรีวีซ่า จีน-อินเดีย

- แลกเงินให้เที่ยว ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ ได้ตามประสงค์รัฐบาลประยุทธ์ 2/1 หรือไม่
- ฟรีวีซ่า อินเดีย-จีน : ประธานสมาคมนักธุรกิจอินเดีย-ไทย โจมตีข้อคัดค้านจากประวัตร-ดอน

พระราชบัญญัติคนเข้าเมืองของไทย มีบทบัญญัติที่กำหนดให้ชาวต่างชาติทุกคนต้องแจ้งที่อยู่ของตนให้ทางการทราบตลอดเวลา

ในอดีต โรงแรมจะทำหน้าที่เก็บบันทึกข้อมูลของแขกต่างชาติที่เข้าพัก แต่ก็มีบางรายที่เพิกเฉย ทว่านับแต่เดือน มี.ค.ที่ผ่านมา รัฐบาลได้เพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายนี้โดยไม่มีการผ่อนปรนหรือข้อยกเว้นใด ๆ

กฎหมายกำหนดว่า เจ้าของบ้านหรือผู้ครอบครองเคหสถานจะต้องแจ้งต่อทางการว่าคนต่างด้าวได้กลับมาอยู่ที่พักหรือไม่หลังจากออกไปจากที่พักถาวรเกิน 24 ชม. ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางออกนอกประเทศ หรือออกนอกจังหวัด กฎเกณฑ์เดียวกันนี้ยังบังคับใช้กับคนต่างชาติที่สมรสกับชาวไทย ซึ่งหากคู่สมรสชาวไทยเป็นเจ้าของบ้านก็ต้องเป็นผู้แจ้งต่อทางการ

โดยแบบฟอร์มแจ้งที่พักอาศัยของคนต่างด้าวนี้เรียกว่า ตม.30 ซึ่งต้องยื่นภายใน 24 ชม.นับแต่คนต่างชาติเข้าพัก หากไม่ทันตามกำหนด เจ้าของที่พักจะต้องเสียค่าปรับ และหากไม่เสียค่าปรับ ชาวต่างชาติผู้นั้นจะไม่สามารถต่อวีซ่าหรือใบอนุญาตอื่น ๆ ได้จนกว่าจะมีการจ่ายค่าปรับให้ถูกต้อง

แบบการแจ้งรับคนต่างด้าวเข้าพักอาศัย สำหรับเจ้าบ้าน เจ้าของ หรือผู้ครอบครองเคหสถาน
NOTIFICATION FROM FOR HOUSE-MASTER, OWNER OR THE POSSESSOR OF THE RESIDENCE
WHERE ALIEN HAS STAYED

เขียนที่.....
 WRITTEN AT

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
 DATE MONTH YEAR

เรียน พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองหรือเจ้าพนักงานตำรวจท้องที่
 TO: THE IMMIGRATION OFFICER OR LOCAL POLICE OFFICER

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี
 FULL NAME AGE YEARS

สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....
 NATIONALITY PRESENT ADDRESS LINE

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
 ROAD SUB-DISTRICT (TUMBON) DISTRICT

จังหวัด.....ขอแจ้งการพักอาศัยของบุคคลต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรไทย
 PROVINCE WISH TO NOTIFY THE ADDRESS WHERE ALIEN RECEIVED PERMISSION

คำบรรยายภาพ,

แบบฟอร์ม ตม.30 มีความซับซ้อน และปัญหาในการกรอกแบบฟอร์มยื่นเรื่องทางออนไลน์ ทำให้มักต้องไปเดินเรื่องด้วยตัวเองที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

"มากเกินไป"

กระบวนการนี้ได้สร้างความสับสนและความตกใจแก่ผู้คนเป็นวงกว้าง จนมีการเขียนการตุนเสียดสีในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และจุดกระแสไม่พอใจในโซเชียลมีเดีย

หลายคนแสดงความไม่พอใจเรื่องการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่ตรงกันของทางกการระดับจังหวัด และการที่บรรดาเจ้าของที่พักไม่ยอมทำตามหน้าที่ที่พวกเขาต้องรับผิดชอบ ซึ่งส่งผลให้ชาวต่างชาติที่เข้าพักต้องจ่ายค่าปรับหรือเสี่ยงจะสูญเสียสิทธิ์ในการพำนักในประเทศไทย

แม้จะมีแอปพลิเคชัน หรือเว็บไซต์เพื่อกรอกแบบฟอร์มแจ้งที่พักคนต่างด้าวได้ แต่ผู้ใช้งานหลายคนระบุว่า มีปัญหาในการเข้าใช้งาน หรือปัญหาด้านเทคนิคอื่น ๆ ส่งผลให้ต้องเดินทางไปแจ้งเรื่องที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งอาจต้องใช้เวลาเดินเรื่องทั้งวันจากแบบฟอร์มเอกสารที่สร้างความสับสน

- แบงก์ไทย-เทศ กังขา มาตรการกระตุ้น 3 แสนล้านจะทำดีปีนี้ได้ 3%
- บาทแข็ง ส่งออกหด ท่องเที่ยวชะลอตัว ทำแบงก์ชาติลดดอกเบี้ยนโยบาย แล้วคนทั่วไปได้อะไร
- ไทยทำสถิติโลกจัดเลี้ยงข้าวเหนียวมะม่วง 4.5 ตัน หวังดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวจีนเข้าประเทศ หลังเกิดเหตุเรือล่มที่ภูเก็ต

คำบรรยายภาพ,

ตม.30 ต้องยื่นภายใน 24 ชม.นับแต่คนต่างชาติเข้าพัก หากไม่ทันตามกำหนด เจ้าของที่พักจะต้องเสียค่าปรับ และหากไม่เสียค่าปรับ ชาวต่างชาติผู้นั้นจะไม่สามารถต่อวีซ่าหรือใบอนุญาตอื่น ๆ ได้จนกว่าจะมีการจ่ายค่าปรับให้ถูกต้อง

นายเชบาสเตียน บรูโซว์ ซีอีโอของ อีสาน ลอว์เยอร์ บริษัททกฎหมายในจังหวัดนครราชสีมา ระบุว่าเขาได้รับคำถามมากมายหลังจากมีการบังคับใช้กฎหมายนี้อย่างจริงจัง พร้อมชี้ว่าเป็นกฎหมายที่ "ถอยหลังลงคลอง" "ผมมีลูกค้าที่เคยอาศัยอยู่ในไทย และออกจากประเทศเพราะรู้สึกว่ามันไม่เป็นที่ต้อนรับ" เขากล่าว ชาวต่างชาติที่พำนักในไทยจะต้องรายงานตัวต่อพนักงานสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ทุก 90 วันอยู่แล้ว โดยต้องกรอกรายละเอียดใน แบบฟอร์ม ตม.47 ยกเว้นผู้ที่ได้สิทธิพำนักถาวรหรือผู้มีวีซ่าพิเศษ หรือผู้ที่ได้รับการยกเว้นอื่น ๆ

"พวกเขารู้สึกว่าการกรอกแบบฟอร์ม ตม.47 เป็นภาระอยู่แล้ว และตอนนี้ยังมี ตม.30 อีก ซึ่งมันมากเกินไปสำหรับพวกเขา" นายบรูโซว์ กล่าว

ขณะนี้ นายบรูโซว์ ได้ยื่นคำร้องออนไลน์ เรียกร้องให้รัฐบาลไทยยกเลิกกฎหมายนี้ และมีผู้ร่วมลงชื่อแล้วเกือบ 6 พันคน

ไม่ใช่แค่ชาวต่างชาติที่รู้สึกเดือดร้อนกับระบบราชการที่ยุงยากนี้

นางสุชาดา โพธิ์สอาด ผู้สื่อข่าวและผู้ประกอบการธุรกิจ เล่าว่าต้องเสียเวลาการทำงานไปหนึ่งวันในการเดินเรื่อง ตม.30 ที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองให้สามีชาวรัสเซีย

"คิวมันยาวมากจนน่ารำคาญ ถ้าคนต่างชาติหรือคนไทยจะต้องทำแบบนี้ เราแค่ขอให้มีการจัดระบบที่เหมาะสมเพื่อช่วยประหยัดเวลาให้เรา"

ทำไมจึงเพิ่มความเข้มงวดตอนนี้

พ.ร.บ.คนเข้าเมือง เริ่มบังคับใช้เมื่อปี พ.ศ.2522 ตอนที่ทางการไทยพยายามเก็บข้อมูลคลื่นผู้ลี้ภัยชาวเวียดนามและกัมพูชาที่หนีความรุนแรงจากสงครามเข้ามาในไทย

แต่ยังไม่ชัดเจนว่าเหตุใดรัฐบาลไทยจึงเพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายในตอนี้

เหตุระเบิดที่ศาลพระพรหมเอราวัณ เมื่อปี 2558 ยังคงหลอกหลอนสังคมไทย โดยรัฐบาลระบุว่า กฎหมายนี้จะช่วยเพิ่มความปลอดภัยในประเทศ ขณะเดียวกันก็ช่วยคุ้มครองชาวต่างชาติที่ปฏิบัติตามกฎหมาย

คำบรรยายภาพ,
 เหตุระเบิดที่ศาลพระพรหมเอราวัณ เมื่อปี 2558 สร้างความตกตะลึงให้สังคมไทย
 น.ส. การ์ดเนอร์ บอกว่า เธอรู้สึกท้อใจกับระบบราชการไทย
 หลังพ้นมาจากระบบของทางการจีน เธอเคยรู้สึกว่เมืองไทยจะเป็นประเทศที่ใช้ชีวิตอยู่ได้ง่ายขึ้น แต่ระบบการ
 ทำงานและข้อมูลที่น่าสับสนและไม่สอดคล้องกัน อีกทั้งยังไม่ได้รับความช่วยเหลือจากสำนักงานด้านการสอน
 ที่เธอสังกัดอยู่ ก็ทำให้มุมมองของเธอเปลี่ยนไป
 กรณีที่เกิดขึ้น น.ส.การ์ดเนอร์ กำลังเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในช่วงเวลาที่นากังวลสำหรับบรรดาธุรกิจที่ต้องพึ่งพา
 แรงงานและเงินทุนต่างชาติ และในขณะที่การท่องเที่ยวระหว่างประเทศควรได้รับความคุ้มครองจากกฎหมาย
 คนเข้าเมือง แต่การท่องเที่ยวในประเทศไทยของคนต่างชาติกลับมีแนวโน้มจะลดลง ในช่วงที่เศรษฐกิจไทย
 กำลังชะลอตัว

คำบรรยายภาพ,

นักวิเคราะห์ชี้ว่า นโยบายใหม่ของไทยอาจทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติไม่อยากเดินทางไปทั่วประเทศไทย อย่างไรก็ตาม รัฐบาลยังยืนยันกรณว่ากฎหมายนี้มีความจำเป็น แต่ขณะเดียวกันตัวแทนจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองยอมรับว่ามีปัญหาทางเทคนิคในการกรอกแบบฟอร์ม ตม.30 ทางออนไลน์ แต่เมื่อปัญหาได้รับการแก้ไขก็จะสามารถให้บริการได้อย่างราบรื่น

แต่สำหรับชาวต่างชาติอย่าง น.ส.การ์ดเนอร์ เธอไม่แน่ใจว่ามันจะคุ้มค่ากับการรอคอยหรือไม่

"แน่นอนว่าที่นี่ (เมืองไทย) ก็ดีอยู่ แต่กระบวนการต่าง ๆ ที่เราต้องทำนั้นจะคุ้มค่าหรือเปล่านั้นไม่รู้" เธอกล่าว
จอร์จ สโตนลิส เป็นผู้สื่อข่าวอิสระที่ทำงานในกรุงเทพฯ

<https://www.bbc.com/thai/thailand-49507522>

